

VIJESTI

Četvrti dinarski simpozij o biologiji podzemlja

Jana Bedek

Hrvatsko biospeleološko društvo, Zagreb

4th Dinaric Symposium
on Subterranean Biology

11th - 12th October 2025
Nova Kršlja, Croatia

Četvrti dinarski simpozij o biologiji podzemlja je iza nas i može se reći da ovaj događaj poprima tradicionalni karakter. Navikli smo se na ovo druženje svake tri godine, te prilikom da predstavimo rezultate istraživanja, učvrstimo postojeće i uspostavimo nove suradnje. Od prvog simpozija održanog 2016. godine u Zagrebu ovaj je skup prirodno zaživio i postao mjesto na kojemu se svi osjećamo kao kod kuće.

Ove godine, 11. i 12. listopada 2025., okupljanje je održano u općini Rakovica, u Centru podzemne baštine Speleon u Novoj Kršlji. Šire područje iznimno je vrijedno zbog prirodnih i hidroloških značajki. Upravo ta hidrološka aktivnost oblikovala je sedrene barijere koje stvaraju impresivna Plitvička jezera i slapove, kao i velike špiljske sustave, među kojima se posebno ističe Panjkov ponor—Varićakova špilja s gotovo 13 kilometara podzemnih kanala. Dio ovoga prostora zaštićen je kao Značajni krajobraz Baraćeve špilje, s ciljem očuvanja geomorfoloških i geospeleoloških vrijednosti krša, kao i mozaika staništa te s njima povezane bioraznolikosti. Zato je upravo ovo područje bilo logičan i prirodan izbor za održavanje simpozija.

Organizatori simpozija bili su Hrvatsko biospeleološko društvo i Javna ustanova Baraćeve špilje

– za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima općine Rakovica. Sudjelovala su 62 sudionika iz 12 europskih zemalja. Predstavljena su 22 predavanja raspoređena u četiri tematske sesije te devet postera. Kao i do sada, tematski i geografski raspon prezentacija bio je širok. I ovoga puta rasprave su se proširile izvan područja Dinarida, ponajprije na ostatak jugoistočne Europe. Predstavljena su suvremena istraživanja s rezultatima koji su često relevantni i za opća biološka pitanja. Tema zaštite prirode provlačila se je kroz cijeli program, a prvi je put održana i zasebna sesija posvećena istraživanju šišmiša. Nadamo da će to postati redovna praksa. Otvorenost simpozija potaknula je sudjelovanje brojnih

sudionika koji dolaze „samo slušati“ (oko 50 %), a posebno veseli velik broj studenata, kao i na prethodnim simpozijima. Simpozij je zaključen obilaskom Speleona koji podzemni svijet predstavlja kroz speleološka i speleoroničarska istraživanja, geologiju, geomorfologiju, arheologiju, biologiju i bogatu arhivu. Nakon toga posjetili smo Gornju Baraćeve špilju, gdje smo na terenu mogli vidjeti teme o kojima se je raspravljalo: od lampenflore i praćenja stanja u špiljama, preko paleontoloških nalaza, do šišmiša koji pod UV svjetlom fluoresciraju.

Na završetku otvorilo se je pitanje domaćinstva sljedećih simpozija. Ove su godine čak dvije države

iskazale interes te se nadamo da će se 2028. simpozij održati u Crnoj Gori, a 2031. u Srbiji.

Simpozij ne bi bio moguć bez podrške sponzora i donatora, ponajprije poduzeća Baredine d. o. o. i Silvija Legovića – Kawasaki, Hrvatske

akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) te Society for Experimental Biology (SEB) iz Velike Britanije. Svima im od srca zahvaljujemo.

